

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **J. K. S. A.**
st. příslušnost Irácká republika
t. č. Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 269, 735 64 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 18. 6. 2018, č. j. OAM-691/ZA-ZA11-K10-2017, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2018, č. j. OAM-691/ZA-ZA11-K10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14,

Shodu s prvopisem potvrzuje

14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za prokázáno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je špatná bezpečnostní situace v zemi původu. Jako další důvody této žádosti uvedl to, že by chtěl v ČR pracovat, aby zabezpečil rodinu v Iráku a zmínil se také o problémech s rodinou dívky, se kterou byl zasnouben. Podle žalovaného tyto důvody nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12a, b zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.

2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, v níž uvedl, že „rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu výroku“. Žalobní body pak vymezil tak, že žalovaný podle něj porušil v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalovaný porušil ust. § 68 odst. 3 správního řádu, když v odůvodnění svého rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení informací o zemi původu žalobce a výkladu ustanovení zákona o azylu, zejména pokud jde o posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany z důvodů podle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Současně žalovaný porušil ust. § 14 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, neboť v případě návratu do země původu hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Primárním důvodem žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla špatná bezpečnostní situace v Iráku před jeho odchodem z vlasti. Žalovaný však z dostupných zpráv o zemi původu vyvodil nesprávný závěr o neexistenci ozbrojeného konfliktu v Iráku, v důsledku čehož nesprávně aplikoval ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a jeho rozhodnutí je tak nezákonné. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora Evropské Unie nesouhlasí žalobce se závěrem žalovaného, že v Iráku již v současnosti neprobíhá ozbrojený konflikt, neboť tento závěr nemá dostatečnou oporu v dostupných informacích o zemi původu. Použité zprávy shodně dokumentují rozsáhlé dopady ozbrojeného konfliktu odehrávajícího se zejména mezi Iráckými vládními jednotkami a Islámským státem. Skutečnost, že po dobytí Mosulu vyhlásil Irácký premiér definitivní porážku Islámského státu neznamená, že na území Iráku již neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt. Žalobce dále v žalobě poukázal na dostupné zprávy o zemi původu svědčící o tom, že buňky Islámského státu jsou ještě pořád na mnoha místech aktivní a nadále ohrožují civilní obyvatelstvo prováděním nerozlišujících teroristických útoků. Dle žalobce si žalovaný neopatřil dostatečné informace k vyhodnocení reálné situace v Iráku po dobytí Mosulu. S ohledem na rozsáhlou a závažnou humanitární krizi a napětí mezi jednotlivými komunitami a aktéry nelze vyloučit eskalaci násilí různé intenzity prakticky na celém území Iráku. I v případě, že v Iráku již neprobíhá ozbrojený konflikt, se měl žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobněji zabývat životními podmínkami, do kterých by byl žalobce navrácen, a to pro účely zvážení možnosti udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K tomu žalobce odkázal na odbornou literaturu zabývající se zákonem o azylu.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2018, č. j. OAM-691/ZA-ZA11-K10-2017 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 22. 8. 2017. Při poskytnutí údajů k této žádosti o mezinárodní ochranu dne 25. 8. 2017 uvedl, že do České republiky vstoupil 14. 8. 2017, nemá cestovní doklad, neboť jej ztratil v kavárně v Brně. Na dotaz ohledně svého zdravotního stavu uvedl, že má zdravotní problémy s varletem, kdy mu bylo diagnostikováno v Iráku vždy něco jiného. Jinak je zdravý. Jako důvody žádosti o mezinárodní ochranu uvedl špatnou situaci v Iráku, že je tam nebezpečno, není tam klid a bezpečí. Dne 25. 8. 2017 byl s žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci tohoto pohovoru žalobce opakoval, že v Iráku je nebezpečno, střílí lidi jen tak po ostatních lidech a vybuchují bomby. Na dotaz, zda se v Iráku mohl přestěhovat na jiné území odpověděl, že nikoho nikde jinde nezná a měl strach jezdit nebo se stěhovat jinam. Dodal, že žádné problémy v Iráku se státními orgány neměl. Na otázku, zda měl v Iráku nějaké problémy se soukromými osobami odpověděl, že byl zasnoubený s jednou holkou, avšak její rodina změnila názor a musel se jí vzdát, a nemohl si jí vzít. Šlo o verbální útoky zhruba před půl rokem. Posledním impulsem, pro který ze země původu vycestoval, byla skutečnost, že je tam nebezpečno. Při doplňujícím pohovoru konaném dne 4. 5. 2018 žalobce na dotaz, z jakého důvodu se rozhodl vycestovat z Iráku v srpnu 2017 uvedl to, že byl zasnoubený se slečnou, její rodina vztahu nepřála a působila mu obtíže. O České republice se dozvěděl informace z internetu a nemá zde žádné příbuzné ani známé, ani jiné kontaktní osoby. Do správního spisu byly založeny lékařské zprávy MUDr. I. P. z Fakultní nemocnice sv. Anny v Brně, a to zpráva urologického oddělení ze dne 27. 9. 2017 a předběžná zpráva o hospitalizaci ve dnech 9. 11. – 11. 11. 2017. Z těchto zpráv vyplývá diagnóza žalobce N433 hydrocele testis I. dx., stav po opakovaných punkcích a po operační plastice hydrokely v listopadu 2017. Součástí správního spisu žalovaného jsou i zprávy o zemi původu žalobce, a to:
- informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 98835/2015-LPTP ze dne 23. 6. 2015, týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po návratu po dlouhém pobytu v zahraničí,
 - zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 13. 4. 2016 o dodržování lidských práv za rok 2015,
 - informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 14. 11. 2016 nazvaná „stanoviska UNHCR k návratům do Iráku“,
 - informace Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017,
 - výroční zpráva Amnesty International 2017 ze dne 22. 2. 2017,
 - informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 12. 4. 2017 nazvaná „Irák: relevantní informace o zemi původu pro vyhodnocení dostupnosti alternativy vnitřního útěku nebo přesídlení“,

- zpráva Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie ze dne 20. 7. 2017, o lidských právech a demokracii za rok 2016 – kapitola VI.: prioritní země z hlediska lidských práv – Irák a
- zpráva Freedom House z ledna 2017 nazvaná „svoboda ve světě 2017 – Irák“.

6. Dále byly do správního spisu zažurnalizovány:

- zprávy ČTK ze dne 9. 12. 2017 pod názvem „Irák ohlásil konečnou porážku Islámského státu na svém území“ a ze dne 11. 3. 2018 pod názvem „Řadu měsíců po osvobození Mosulu se stále pohřešuje 11 000 lidí“,
- zpráva Freedom house z ledna 2018 „svoboda ve světě 2018 – Irák“,
- informace Amnesty International ze dne 22. 2. 2018,
- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 6. 3. 2018 „bezpečnostní a politická situace v zemi“,
- informace Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018 „výroční zpráva Human Rights Watch 2018“ a
- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 6. 2017 „situace v zemi, politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty, současný vývoj“.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec:

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

9. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

10. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje:

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

11. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí toliko v mezích žalobních bodů tak, jak mu to ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Především musí poznamenat, že úvodem své žaloby žalobce napadal „rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku“. Nicméně v dalším obsahu žaloby uvedl, že podle jeho názoru žalovaný porušil v předchozím správním řízení ust. § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu a ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce tedy neuvedl jediný důvod, v čem spatřuje pochybení žalovaného v tom, že mu nebyl udělen azyl podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu, resp. doplňková ochrana podle ust. § 14b téhož zákona. Krajský soud mohl proto přezkoumat napadené rozhodnutí toliko v rozsahu uplatnění žalobních bodů spočívajících v údajném porušení výše uvedených ustanovení správního řádu a ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Porušení tohoto zákonného ustanovení spatřoval žalobce v tom, že v případě návratu do země původu, Irácké republiky, mu hrozí nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení jeho života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v rámci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Dle názoru žalobce žalovaný z dostupných zpráv o Irácké republice vyvodil nesprávný závěr o neexistenci ozbrojeného konfliktu v této zemi a poukázal na to, že použité zprávy shodně uvádějí dopady ozbrojeného konfliktu, zejména mezi Iráckými vládními jednotkami a Islámským státem. Žalobce poukázal na zprávy o zemi původu (zprávu Ministerstva zahraničí USA z dubna 2018, zprávu ČTK z března 2018, zprávu Generálního tajemníka OSN ze dne 17. 4. 2018 k bezpečnostní situaci v Iráku a stanoviska UNHCR k návratům do Iráku ze dne 14. 11. 2016), ze kterých vyplývá, že buňky Islámského státu jsou ještě pořád na mnoha místech aktivní a že nadále ohrožují civilní obyvatelstvo prováděním nerozlišujících teroristických útoků. S uvedeným zásadním žalobním bodem nemůže krajský soud souhlasit. Žalobce mimo jiné v žalobě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 28/2008-68 ze dne 13. 3. 2009, obsahující rozsáhlý výklad k pojmu hrozby vážné újmy zakotvené v ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, při němž je nutno aplikovat třístupňový test. Tento test spočívá v posouzení, zda se země původu žadatele o mezinárodní ochranu nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, zda je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou a zda mu hrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Pro existenci hrozby vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, musí být naplněny všechny tyto tři základní podmínky. Krajský soud vycházel z citovaných informací o zemi původu žalobce a dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že se v současné době (a to i k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí) Irácká republika nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Obdobně jako žalovaný nepochybuje ani krajský soud o tom, že bezpečnostní situace v Iráku se zřetelem k citovaným zprávám i v žalobě samotné není ideální v důsledku donedávná proběhlého ozbrojeného konfliktu s Islámským státem. Dílčí zprávy o zemi původu žalobce dokládají teroristické útoky proti bezpečnostním složkám i civilnímu obyvatelstvu. Tyto projevy terorismu není však možné hodnotit jako svévolné – nerozlišující násilí představující pro žalobce vážné a individuální ohrožení jeho života nebo tělesné integrity v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu v zemi původu. Součástí správního spisu je informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 6. 2018 (pozn. soudu: na zprávě je omylem nesprávně uvedeno datum 1. 6. 2017) o politické a bezpečnostní situaci v Iráku, vnitřně vysídlených osobách, návratech a současném vývoji. V této zprávě se, co do bezpečnostní situace uvádí, že „po dobytí

Mosulu a řady dalších měst a menších obcí Irák na začátku prosince 2017 po třech a půl letech bojů ohlásil definitivní Islámského státu. Přestože v průběhu roku 2017 počet teroristických útoků klesl, Islámský stát si udržoval dostatečné pozice k tomu, aby provedl několik rozsáhlých bombových útoků v Iráckých městech mimo hlavní zóny konfliktu“. Schopnost Islámského státu provádět teroristické útoky je však po jeho porážce výrazně omezena. Po porážce Islámského státu se bezpečnostní podmínky v zemi zlepšily, aktuálně zůstávají etnické, náboženské, regionální a kmenové otázky, stejně tak i problémy týkající se ekonomických rozdílů a nevyváženosti přírodních zdrojů. Vnitřně vysídlené osoby se vracejí domů ve větším počtu, ale i v oblastech osvobozených od Islámského státu je nutná stabilizace a rozsáhlá rekonstrukce. Irácké bezpečnostní síly nadále zasahují proti zbytkům bojovníků Islámského státu v oblastech provincií Ankbar, Niviva, Saladin, Dijála a Kirkuk. Pozornost Irácké vlády se po porážce Islámského státu přesouvá k dalším otázkám, jako jsou lidská práva a humanitární situace a hrozby terorismu. V téže zprávě se mimo jiné konstatuje, že počty incidentů a jejich obětí v Iráku nadále klesají. V části pojednávající o úloze policie a bezpečnostního aparátu se uvádí, že v celé zemi působí řada místních bezpečnostních sil. Regulérní ozbrojené síly a vnitrostátní orgány činné v trestním řízení udržují pořádek v rámci celé země. Tešmerga včetně milicí Kurdské demokratické strany Iráku a vlastenecké unie Kurdistánu udržují pořádek v Iráckém Kurdistánu. Po celé zemi působí lidové mobilizační síly, státní vojenská organizace složená převážně z 60 skupin. V zemi neprobíhá občanská válka, ani konflikt s jinou zemí. Irácké vládě, kurdským jednotkám, protivládním polovojenským milicím a koaličním jednotkám vedeným USA se k prosinci 2017 podařilo dobýt zbývající území a populační centra, která byla pod kontrolou Islámského státu, včetně Mosulu, Afaru a Havidži. Začátkem prosince 2017 pak byla po dobytí Rawy vládou vyhlášena definitivní porážka Islámského státu v zemi. Se zřetelem k těmto informacím nemůže krajský soud souhlasit se žalobním tvrzením, že žalovaný svým rozhodnutím porušil ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, neboť by mu v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

12. Za nedůvodné považuje krajský soud rovněž i žalobní tvrzení, že žalovaný v průběhu správního řízení porušil ust. § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Dle názoru soudu si žalovaný opatřil dostatek informací, jednak s poskytnutím údajů k podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a zejména podrobně provedenými pohovory k důvodům této žádosti. Pro své rozhodnutí si zároveň opatřil vyčerpávající množství informací o zemi původu žalobce a na veškerá skutková zjištění učinil příslušné právní závěry, které v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně rozvedl, včetně závěru o neexistenci ozbrojeného konfliktu v Iráku. Za zcela nedůvodnou a do značné míry i nepřezkoumatelnou žalobní námitku považuje krajský soud žalobní tvrzení, že i kdyby byl akceptován závěr, že v Iráku již neprobíhá ozbrojený konflikt, měl se žalovaný podrobněji zabývat životními podmínkami, do nichž by byl žalobce navrácen, a to pro účely zvážení možnosti udělit mu humanitární azyl nebo doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K uvedenému krajský soud toliko poznamenává, že neudělením humanitárního azylu či doplňkové ochrany podle tohoto zákonného ustanovení se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně a srozumitelně zabýval a krajský soud v tomto směru toliko ve stručnosti na toto odůvodnění odkazuje.

13. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl tímto rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
14. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 3. října 2018

JUDr. Petr Indráček
samosoudce